GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĚ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 88. *Vinerĭ 19 Aprilie (1 Maiu)* **1885.**

Brașovŭ, 18 (30) Aprilie 1885.

Din Pesta ni se telegrafézá, că ministrulŭ-președinte a rěspunsŭ fórte rěstitŭ la interpelările deputaților Truța și Babeșŭ, pe când pe Blasius Orban l'a liniștitŭ declarândŭ, că juriulŭ din Sibiiu va fi suspendatŭ.

Negreșitŭ că cuvintele de „nepatrioticĭ“ și de „contrari ai statului“ vorŭ fi fostŭ din nou întrebuințate cu acéstă ocasiune de d-lŭ Tisza. De aceea credemŭ, că va fi de interesŭ pentru cetitorii noștri de a cunósce cuprinsulŭ unui articulŭ ce'lŭ publică „*Siebenbürgisch deutsches Tageblatt*“ din Sibiiu, sub titlulŭ: „Ce este nepatrioticŭ și contrarŭ statului?“

Acestŭ articulŭ cuprinde o aspră respingere a însinuărilorŭ din ordonanța ministerială, prin care se anulézá conclusulŭ adunărei comitatului Sibiiu. „Sieb. d. Tageblatt“ scrie între altele:

„Critica ministrului Tisza se resumă în cuvintele: că conclusulŭ comitatului Sibiiu este „*nepatrioticŭ*“ și că este în contra „*ideei de statŭ ungarŭ*...“

Părerile despre aceea, ce este „patrioticŭ“ și „nepatrioticŭ“ suntŭ diferite și încă după vederile *individuale*. Precum impută ministrulŭ Tisza membrilorŭ representanței municipiului Sibiianŭ lipsă de patriotismŭ, tocmai așa declară deputatulŭ Csanady pe d. Tisza de nepatrioticŭ. Patriotismulŭ este unŭ sentimentŭ, sentimentulŭ iubirei de patriă, nu póte fi prin urmare supusŭ unei definițiuni stricte și valabile pentru toțĭ și tóte casurile. Comitele Stefanŭ Szechenyi care este privitŭ de toțĭ ca „patriotŭ,“ a caracterisatŭ pe *patriotulŭ* în cartea sa „O privire asupra unei repriviri anonime“ în modulŭ următorŭ:

„Numai acela este unŭ *adevěratŭ patriotŭ*, care înainte de tóte respectézá demnitatea omenéscă în persóna lui, care nu aruncă nicĭ unŭ banŭ din propriulŭ sěu îndemnŭ în butoiulŭ Danaidelorŭ, ci întrébă pentru ce și de ce ș. a. și care pe lângă legea dumneḍeéscă se închină numai unorŭ adevěrate „legĭ,“ celŭ ce în fine se opune cu curagiu esceselorŭ organelorŭ guvernului.“

Adunarea comitatului Sibiiu a procedatŭ în acestŭ sensŭ. Membrii ei, Germanĭ și Românĭ, au respectatŭ înainte de tóte demnitatea omenéscă în propria lorŭ persónă respingêndŭ invitarea reuniunilorŭ de cultură maghiare, ca sě contribue cu banĭ germanĭ și românĭ, cu munca germană și română la propaganda limbei și a moravurilorŭ maghiare, la maghiarisarea locuitorilorŭ nemaghiari, așadér și a Germanilorŭ și Româniilorŭ, ne-aruncândŭ nicĭ unŭ banŭ în butoiulŭ Danaidŭ alŭ maghiarisărei și aducêndŭ omagele lorŭ legei dumneḍeescĭ și adevěratelorŭ legĭ, carĭ nu legitimézá „propaganda limbei și moravurilorŭ maghiare între cetățenii nemaghiarĭ și pe cale socială.“

Representanța municipiului Sibiianŭ este convinsă, că tocmai condamnândŭ nisuințele „reuniunilorŭ maghiare de cultură“ a lucratŭ în modŭ patrioticŭ și a adusŭ patriei unŭ serviciu.... Representanța municipiului Sibiiului este convinsă că tocmai „reuniunile maghiare de cultură“ suntŭ acele, cari lucră în modŭ *nepatrioticŭ* când se îmbulzescŭ a lăți limbă și moravurĭ maghiare între cetățenii nemaghiarĭ. Aicĭ amŭ ajunsŭ la punctulŭ principalŭ alŭ cestiunei.

Ministrulŭ-președinte Tisza declară în contraḍicere directă cu convicțiunea adunărei comitatense din Sibiiu că „nisuința reuniunilorŭ maghiare de cultură, de a lăți limba oficială a statului ungarŭ între cetățenii nemaghiarĭ ai țěrii și de-a le da ocasiune și pe cale socială de a-șĭ însuși limba statului“ este patriotică; elŭ ḍice mai departe, că reuniunile maghiare de cultură „în scopurile lorŭ și în alegerea mijlócelorŭ“ stau pe basă legală și găsesce, că representanța municipală Sibiiană a datŭ espresiune „antipatiei sale vědite față cu limba statului întrodusă prin lege precum și față cu cetățenii lorŭ maghiari într'unŭ modŭ regretabilŭ, care pune într'o lumină fórte nefavorabilă sentimentele patriotice ale acestei representanțe.“

Dér de o antipatiă față cu cetățenii maghiari nicĭ vorbă nu este în conclusulŭ municipiului sibiianŭ. Din contră acesta a declaratŭ, că „nimenĭ nu ar desaprobá o reuniunne, care și-ar alege de scopŭ cultivarea și moralisarea *în sînulŭ* naționalitățiĭ maghiare. O asemenea reuniune s'ar bucurá de simpatiele adunărei comitatului Sibiiu și acésta n'ar avé nimicŭ în contra dacă ea ar fi în stare a ridicá astfelŭ cultura și literatura maghiară, încâtŭ sě câștige cu putere iresistibilă și pe naționalitățile nemaghiare pentru studiulŭ limbei maghiare. Dér nu acestŭ drumŭ este pe care au pornitŭ memoratele reuniunĭ, ci mijlócele pentru lățirea limbei maghiare suntŭ înființarea de „asilurĭ de copii, grădinĭ de copii froebeliane, scólepoporale elementare și superióre“ între poporațiunea nemaghiară, împărțirea de *premii în banĭ* între învěțătorii, ce și-au câștigatŭ merite pentru lățirea limbei maghiare ș. a.

Aceste mijlóce n'au de scopŭ de a mări puterea cuceritóre interióră a limbei maghiare, ci de a infiltrá în modŭ artificialŭ naționalitățilorŭ limba maghiară în loculŭ limbei materne, tocmai acum când ele în copilăria desvoltării lorŭ au mai puțină putere de resistență....

Din legea, care declară limba maghiară de *limbă a statului* nu este iertatŭ a trage conclusiunea, că și poporațiunea poliglotă a statului ungarŭ trebue sě devină maghiară, pentru că limba oficială a statului este maghiară. O asemenea conclusiune ar avé urmarea, că, ca reacțiune naturală a poporațiunei nemaghiare, antipatia ei s'ar îndreptá și în contra premisei — limba oficială maghiară — și că cérta în țéră s'ar perpetuá, ear statulŭ ar fi espusŭ celorŭ mai grave sguduirĭ.

Ministrulŭ în ordonanța sa face acéstă conclusiune; elŭ se identifică cu nisuințele, cu scopurile și mijlócele reuniunilorŭ de cultură maghiare. Elŭ vede în resistența cetățenilorŭ nemaghiarĭ față cu acéstă nisuință o „oposițiune așa ḍicêndŭ ostilă contra ideei de statŭ ungarŭ.“

Nicĭ o lege nu definesce *idea de statŭ ungarŭ* dar idea unui statŭ alŭ rassei maghiare este chiarŭ eschisă prin legile nouě și vechĭ. Este așadér numai o părere *subiectivă* a ministrului, dacă consideră lățirea limbei maghiare între Nemaghiarĭ séu cu alte cuvinte maghiarisarea ca ideă de statŭ ungarŭ și dacă declară atitudinea adunărei municipale sibiiene care combate maghiarisarea ca inimiciță în contra Statului.

Adunarea municipiului Sibiianŭ stă pe basa legală, când nu sufere ca maghiarisarea sě fie declarată ca „ideă a statului“. Prin urmare împutarea ministrului nu e basată în lege. Din punctulŭ de vedere alŭ maghiarisărei ministrulŭ ar trebui sě declare de inimicĭ ai statului și pe regii Stefanŭ celŭ sfântŭ, Ludovicŭ și Matia apoi pe Deak, Szechenyi și Eötvős, căcĭ principiele desvoltate în cestiunea limbei de adunarea comitatului Sibiianŭ suntŭ identice cu cele proclamate de aceștia.“

Conflictulŭ anglo-rusŭ.

Speranța de pace a dispărutŭ aprópe cu totulŭ și în Paris. »Pol. Corr.« este informată din capitala Franciei, că cercurile politice de acolo se ocupă mai multŭ cu cestiunea, cum s'ar putea localisa rěsboiulŭ ce bate la ușă. Cei din Paris nutrescŭ speranța, că Pórta va rěmâné neutră chiar și după isbucnirea rěsboiului. Cabinetulŭ francesŭ a și sfătuit'o pe Pórtă în acestŭ sensŭ, fiindŭ observarea neutralitățiĭ chiar în interesulŭ Turciei. Francia, se ḍice, doresce cu orĭce prețŭ menținerea păcii în Europa și evitarea oricărei complicațiunĭ.

Corespondentulŭ din Constantinopole alŭ ḍiarului »N. fr. Presse« scrie despre atitudinea Porții în casŭ de rěsboiu următórele:

Pórta nu póte și nu trebue sě ia partea nicĭ uneia din cele două puterĭ beligerante. Precum se asigură cu hotărîre în cercurile politice ea va observa cea mai strictă neutralitate și la nevoiă va apela la ajutorulŭ puterilorŭ, care au semnatŭ tractatulŭ strâmtorilorŭ mării, pentru ca sě se asigure neviolarea strîmtorilorŭ de mare. Trei din oficerii germanĭ, ce se află în serviciulŭ turcescŭ, între cari maiorulŭ Rüstov, au plecatŭ să inspecteze forturile Dardanelelorŭ, spre a esamina starea lorŭ de apěrare. Cu atitudinea Rusiei în cestiunea neutralitățiĭ se aduce în legătură și agitațiunea panslavistă, ce 'șĭ ridică din nou capulŭ în Rumelia ostică. La unŭ meetingŭ în Kazanlik participatorii au juratŭ, ca sě nu renunțe la planulŭ de a invada Macedonia. Intre demonstranțĭ se aflau precum se spune, comandantulŭ rusŭ alŭ gendarmeriei ostrumelice și mai mulțĭ oficerĭ bulgarĭ. Cu privire la acéstă mișcare, zace în îndoitulŭ interesŭ alŭ Turciei de a păstra neutralitatea.

Ce privesce observarea neutralitățiĭ din partea Turciei, se ḍice că Bismarck s'ar fi esprimatŭ, că nicĭ elŭ nicĭ Turcia nu póte împedeca pe Anglia d'a trece prin Dardanele în Marea négră.

Discursulŭ, ce l'a ținutŭ Gladstone la 27 Aprilie în camera comunelorŭ, a entusiasmatŭ chiar și pe oposițiune. Intre altele a ḍisŭ, că are deplină încredere în onórea și inteligența oficerilorŭ englesĭ. Lupta dela 30 Martie a fostŭ unŭ atacŭ rusŭ.

»Times« crede, că numai e nicĭ o îndoială, cumcă cabinetulŭ englesŭ a propusŭ ca ultimă încercare pacĭnică, sě se supună casulŭ dela 30 Martie unui tribunalŭ independentŭ. Rusia încă n'a rěspunsŭ, dar în casŭ când acéstă putere ar respinge ultima propunere a Angliei, atuncĭ negreșitŭ va urma ruperea relațiunilorŭ diplomatice.

CONFLICTULŬ ANGLO-FRANCESŬ.

Scirile cele mai nouě ne spunŭ, că conflictulŭ dintre Francia și Anglia în afacerea „Bosforului egipténŭ,“ încă totŭ nu s'a resolvatŭ. Francia a datŭ instrucțiunĭ consulului sěu din Cairo, ca sě se retragă în Alexandria, ceea ce s'a și făcutŭ. Pórta a încercatŭ sě se amestece în acéstă afacere, dér Freycinet a respinsŭ orĭce amestecŭ. Fitzmaurice a declaratŭ în camera comunelorŭ, că conflictulŭ e pe cale de a se aplana, într'unŭ modŭ care sě satisfacă atâtŭ pe Francia, câtŭ și pe Egiptulŭ. Tractările în acéstă privință se facŭ directŭ în Londra, între ministrulŭ englesŭ Granville și între ambasadorulŭ francesŭ Waddington.

E chiar în interesulŭ Angliei, sě caute a înlătura câtŭ mai iute acestŭ conflictŭ, dândŭ Franciei satisfacțiunea cuvenită.

Concentrărĭ rusescĭ în Basarabia.

»Națiunea« dela 17 Aprilie, vorbindŭ în articolulŭ sěu de fondŭ despre conflictulŭ anglo-rusŭ, ḍice între altele, că se șoptesce de câteva ḍile, cumcă Rusia face însemnate concentrărĭ de trupe în Basarabia. Aceste faime face pe numitulŭ ḍiarŭ sě scrie următórele:

»Mărturisimŭ, că dacă aceste sgomote s'arŭ adeveri, nu înțelegemŭ cu ce scopŭ Rusia ar grămădi armată în vecinătatea fruntariilorŭ nóstre, când nu are nimicŭ a se teme din parte-ne, adevěratulŭ ei inimicŭ trebuindŭ sě o atace în Marea Neagră, în casŭ când Turcii ar deschide strâmtorile.

De altfelŭ, interesulŭ nostru bine înțelesŭ nu este d'a ne arunca într'o politică de aventurĭ, care ne-ar aduce mai multŭ neajunsurĭ decâtŭ folóse, ci d'a ne ocupa seriosŭ de organisarea statului, unde, din nenorocire, totul este de făcutŭ. Rusia trebue sě scie acésta, afară numai dacă guvernanții noștri nu vorŭ fi lăsatŭ sě le scape pe icĭ pe colea amenințărĭ, că pe dată ce Rusia va intra în luptă cu Anglia, Românii, susținuțĭ de Germania și Austro-Ungaria, vorŭ relua Basarabia.....

Ar fi însă de doritŭ, ca țéra sě fiă luminată asupra acestei concentrărĭ de trupe în Basarabia — dacă lucrulŭ este esactŭ, — căcĭ noi nu o înțelegemŭ de câtŭ ca resultatulŭ unei amenințărĭ, eșite din cercurile ómenilorŭ, carĭ au raporturĭ intime cu puterea.

Armata Rusă

Dela 1 Ianuariu 1874 Rusia este supusă regimului serviciului militarŭ obligatorŭ. Durata totală a acestui serviciu e de douĕ-ḍecĭ de anĭ, din carĭ ḍece în armata act.vă, nouĕ în reservă şi cincĭ în miliţiă. In fie-care anŭ[1] vre-o 650,000 de tinerĭ se înfăţişéză înaintea consilielorŭ de revisiă; din aceştia se încorporéză numai 212,000. Din ceilalţĭ 440,0(0, 200,000 sunt reformaţĭ sĕu amânaţĭ din causă de constituţiune nesatisfăcĕtóre; 240,000 în sfârşitŭ, traşĭ la sorţĭ, sunt imediatŭ trimişĭ înapoi la vetrele lorŭ şi forméză reserva de recrutare; un óre-care numĕrŭ sunt chemaţĭ, mai târḍiu, sub drapelŭ pentru a înlocui, în corpurile de trupă, pe soldaţii morţĭ sĕŭ liberaţĭ prin anticipare.

Unele clase ale societăţii se bucură de marĭ privilegii: mai ânteiŭ tinerii, carĭ urméză cursurile unei universităţĭ, servă numai timpŭ de şése lunĭ, elevii gimnasielorŭ şi scólelorŭ superióre, carĭ au depusŭ examene satisfăcĕtóre la eşirea lorŭ din aceste stabilimente de instrucţiune, nu rĕmânŭ decât opt-spre-ḍece lunĭ sub drapelŭ; în sfârşitŭ, toţĭ aceia, carĭ justifică o instrucţiune elementară şi carĭ dirigŭ o manufactură, o casă de comerciŭ, suntŭ liberaţĭ la expirarea anului alŭ patrulea. Neguţătorii de vinurĭ şi de spirtuóse sunt escluşĭ în modŭ formalŭ din aceste diferite categorii.

In resumatŭ, armata activă de ânteiulŭ rĕndŭ, primeşte în fiecare anŭ 180,000 recruţĭ, carĭ slujescŭ şése anĭ, ast-felŭ că efectivulŭ sĕu totalŭ atinge cifra formidabilă de unŭ milionŭ de ómenĭ!

Teritoriulŭ rusŭ se imparte în 17 regiunĭ de corpurĭ de armată. Caucasulŭ mai dă şi elŭ, afară de asta, douĕ corpurĭ de armată. Fiecare corpŭ de armată coprinde 3 divisiunĭ de infanteriă şi 1 divisiune de cavaleriă. Infanteria se compune din 48 divisiunĭ active şi din 24 divisiunĭ de reservă, adică 1,192 batalióne de liniă şi 32 batalióne de vênătorĭ. Fiecare regimentŭ e comandatŭ de unŭ colonelŭ, şi fiecare batalionŭ de un locotenentŭ-colonelŭ sĕu de unŭ maiorŭ, regimentele din gardă au în fruntea lorŭ generalĭ-maiorĭ. Sunt 21 divisiunĭ de cavaleriă, dintre carĭ 10 regimente suntŭ din gardă, 47 regimente de dragonĭ şi 21 regimente de cazacĭ regulaţĭ. Aceste regimente, afară de casacĭ, au câte 4 escadróne, ceeace face unŭ totalŭ de 356 escadróne. Cazacii neregulaţĭ forméză 801 sotnii, grupate în 131 regimente de Don, de Cuban, de Terec, de Orenburg, de Ural, de Astrahan şi de Siberia. Constrânşĭ la serviciulŭ militarŭ dela etatea de optspreḍece anĭ până la etatea de treiḍecĭ şi şese, aceştĭ casacĭ rĕmânŭ sub drapelŭ patru anĭ; după aceea mai suntŭ siliţĭ încă patru anĭ a avea unŭ calŭ de arme, şi a-şĭ întreţine echipamentulŭ în bună stare. Cavaleria regulată oferă unŭ efectivŭ de 54,192 ómenĭ; la aceştia ar trebui sĕ mai adăogămŭ în timpŭ de rĕsboiu 138,000 casacĭ.

Artileria de câmpŭ a armatelorŭ din Europa şi din Caucasŭ presintă 54 brigade de câte 6 baterii de 8 tunurĭ, 34 baterii călărĭ şi 32 baterii ataşate pe lângă trupele casace neregulate. Cele 6 brigade ale geniului se sub împartŭ în 3 batalióne de sapierĭ, 1 batalionŭ de pontonierĭ, 3 parcurĭ telegrafice, 1 parcŭ de câmpŭ şi 4 companii de minierĭ-torpilierĭ. Câtŭ despre trenŭ elŭ n'are o existenţă propriă: fie-care unitate tactică îşĭ are trenulŭ ei particularŭ; apoi, unŭ şefŭ alŭ transporturilorŭ armatei este însărcinatŭ, pe timpŭ de rĕsboiu, cu transportulŭ hranei, ce se efectuéză cu căruţe rechisiţionate.

Acum sĕ recapitulămŭ: armata de ânteiulŭ rĕndŭ, coprinḍĕndu-se şi trupele ḍise regulate, numĕră 1558 batalióne de infanteriă, 1157 escadróne sĕu sotnii de cavaleriă, 511 baterii de artileriă, adecă preste totŭ 2,303,145 ómenĭ şi 427,410 cai. Afară de acésta legea dela 1864 începe sĕ-şĭ dea fructele: 400,000 soldaţĭ învĕţaţĭ, din ânteiele clase chemate acum ḍece anĭ, au trecutŭ în reservă şi suntŭ gata sĕ constitue 96 regimente nouĕ de infanteriă, destinate pentru paza fortăreţelorŭ şi a veghia asupra siguranţei interióre a vastului imperiu alŭ Ţarilorŭ

Armata rusă e comandată directŭ de cătră împĕratulŭ, care se ocupă cu o îngrijire deosebită de instrucţiunea trupelorŭ. Cea mai mare parte din ofiţerĭ iesŭ din scóla iuncărilorŭ sĕu din corpulŭ pagilorŭ Ţarului. Titlulŭ de ofiţerŭ conferă nobleţa personală; colonelii şi generalii capĕtă de dreptŭ nobleţa ereditară.

——○——

SCIRILE ḌILEI.

Aflămŭ, că ministrulŭ Trefort, îndată ce s'a fostŭ hotărîtŭ ţinerea esposiţiunii, s'a adresatŭ la mai mulţĭ profesorĭ, sculptorĭ şi pictorĭ din ţéră, cu rugarea ca sĕ »inventeze« unŭ stilŭ vechiu de clădire »maghiarŭ.« Ciudată cerere, dér basată, căcĭ în adevĕrŭ numai prin invenţiune s'ar puté produce o asemenea pocitură de stilŭ. Ni se spune, că unulŭ dintre esperţii din vorbă a găsitŭ, că întrebuinţarea desemnului tulipanului spre decorarea clădirilorŭ este cea mai corĕspunḍĕtóre închipuirei a unui »vechiu stilŭ maghiarŭ.«

—0—

Părechea princiară de coróna a sositŭ în Pesta. De asemenea a sositŭ acolo archiducele Albrecht. La gară au fostŭ primiţĭ cu tóte onorurile. Curtea şi-a adusŭ în Pesta şi echipagele.

—0—

Reuniunea de maghiarisare din Cluşiu a adresatŭ cătră naţiunea maghiară unŭ apelŭ, în care 'i cere sprijinulŭ, nu atâtŭ intelectualŭ, câtŭ celŭ materialŭ, pentru ca s'o scape de a nu fi îngropată de viuă, căcĭ iată ce a ḍisŭ Kossuth: „Cu fiecare urmă de pămêntŭ, ce o perde aci, în Ardealŭ, ungurismulŭ, slăbesce şi siguranţa caracterului milenarŭ de statŭ alŭ patriei nóstre.« Apelulŭ mai ḍice, că naţiunea maghiară sĕ nu uite, că partea ardelénă este „mâna dréptă a Ungariei.«

—0—

Legea asupra reformei camerei magnaţilorŭ s'a publicatŭ în fóia oficială. Titlulŭ oficialŭ este: Articululŭ de lege VII, 1885 asupra modificării organisării camerei magnaţilorŭ. Legea a fostŭ sancţionată de M. Sa la 25 Aprilie 1885.

—0—

Prea Veneratulŭ Consistorŭ metropolitanŭ gr. cat. din Blaşiu, în şedinţa sa din 20 Aprilie pre d. Iacobŭ Macaveiu, preotŭ rom. gr.-cat. din Dicio-Sânt-Mărtinŭ, l'a înălţatŭ la demnitatea de Protopopŭ alŭ aceluiaşĭ tractŭ.

—0—

La 28 Aprilie a isbucnitŭ după améḍĭ focŭ în strada Külközep din Cluşiu, care a luatŭ marĭ dimensiunĭ. Au arsŭ şése case, 3 edificii partere şi mai multe edificii laterale.

—0—

Dr. Iónŭ Turcia este numitŭ medicŭ de regimentŭ cl. I în reg. de inf. 51.

—0—

O ţĕrancă a dusŭ alaltaerĭ în Cluşiu unŭ viţelŭ cu douĕ capete, pe care l'a vêndutŭ institutului zoologicŭ alŭ universităţii.

—0—

Din Deva ni se scrie, că timpulŭ e secetosŭ, sĕmĕnăturile crescŭ încetŭ din causa lipsei de plóiă.

—0—

Ni se scrie din Câmpia Turḍii, că în acele părţĭ domnesce o secetă mare, ce umple de griji şi temerĭ pe agricultorĭ. N'a ploatŭ de locŭ, sĕmĕnăturile de primăvéră nu potŭ rĕsări, mare parte, încolţite fiindŭ de puţina umeḍélă a pămêntului, s'au uscatŭ. Sĕmĕnăturele de tómnă le-a nimicitŭ aprópe de jumĕtate multele vênturĭ ce au suflatŭ tótă primăvéra, alungândŭ ploile. Semne de plóiă nu se arată nicĭ acum.

—0—

Se vorbesce, că parlamentulŭ românŭ se va convoca în sesiune estraordinară pentra resolvirea mai multorŭ cestiunĭ economice şi comerciale.

—0—

Prinţulŭ Alexandru Cuza a făcutŭ, în vacanţa Pastelorŭ, o călĕtoriă în Spania şi Portugalia, ḍice „l'Indép. roumaine.“ Trecĕndŭ prin Madridŭ, prinţulŭ Alexandru a avutŭ onórea sĕ fiă primitŭ de Regele Alfonso XII.

—0—

Unŭ americanŭ, colectorŭ de arme vechĭ, a cumpĕratŭ ḍilele trecute, spune »Rĕsboiulŭ«, la o licitaţiă ţinută la Parisŭ o frumósă sabiă cu inscripţiune cirilă, care a fostŭ a domnitorului Brâncovénu.

—0—

In Sluha, lângă Praga, unŭ ginere şi-a omorîtŭ pe socrulŭ şi pe sócra sa, fiind ajutatŭ şi de cei doi fii ai acestora. Ucigaşii suntŭ arestaţĭ.

——○——

CORESPONDENŢA PART. A »GAZ. TRANS.«

Din centrulŭ Ardélului 26 Aprilie.

Istoria Ardélului e plină de esemple, cum Românĭ de ai noştri de mai bună stare, adecă »nemeşĭ«, pentru interesele lorŭ particulare se lăpĕdară de legeă românéscă şi apoi deveniră renegaţĭ şi apăsătorĭ ai némului românescŭ.

Pentru ca publiculŭ românescŭ sĕ scie, că acestŭ soiu de năpârce mai esisistă şi aḍĭ între noi, îi atragŭ atenţiunea asupra următorului casŭ:

In Nrul de aḍĭ 26 Aprilie 1884 alŭ ḍiarului cluşianŭ »Kolozsvári Közlöny« se publică o listă a acelorŭ cetăţenĭ din oraşulŭ Alba Iulia, carĭ s'au făcutŭ membri la reuniunea de maghiarisare a Ardealului. Intre aceste personage aflămŭ şi douĕ familii numite românescĭ. Unulŭ este George Popŭ, secretarŭ financiarŭ şi preşedintele oficiului de mĕsurarea competinţelorŭ în Alba Iulia, apoi soţia senatorelui magistratualŭ Iosifŭ Roşca. Celŭ dintêiŭ s'a făcutŭ membru cu 10 fl. tacsă anuală, éră cea din urmă cu 2 fl.

George Popŭ este născutŭ din opincă şi a avutŭ mai mulţĭ anĭ stipendie din fundaţiunile clerului, blăşianŭ, şi numai cu acele a pututŭ sĕ 'şĭ facă studiele în dreptŭ. Iosifŭ Roşca asemenea se trage din opincă şi Blaşulŭ i-a datŭ ajutóre la completarea studielorŭ sale. Ambele personage au ajunsŭ aşa dér pe umerii poporului românescŭ la posiţiune socială, şi care este acumŭ recunoscinţa lorŭ?... Este de necreḍutŭ, dar e faptă, cumcă ordinariatulŭ din Blaşiu primesce pe unŭ George Popŭ între ómenii sĕi dea încredere.

Astfelŭ de stărĭ nu documentéză nicĭ mai multŭ nicĭ mai puţinŭ, decâtŭ că naţiunea română şi organele ei mai esprese şi mai înalte nu esercéză nicĭ o controlă asupra acelorŭ membri ai sĕi, carĭ celŭ puţinŭ după ajutórele date lorŭ suntŭ moralicesce obligaţĭ la recunoscinţă faţă cu binefăcătórea naţiune. Onorurĭ se facŭ şi celorŭ slabĭ, ba pre adevĕraţii luptătorĭ mulţĭ suntŭ aplicaţĭ a-i lua în rîsŭ. Unŭ curentŭ ca acésta este nu numai vătămătorŭ, dér va puté aduce cele mai marĭ scăderĭ atitudinei bărbaţilorŭ devotaţĭ causei Românismului, deórece prea marea cruţare a desertorilorŭ va aduce cu sine slăbirea spiritului de resistenţă.

Aceste şirurĭ voescŭ ca sĕ servéscă de unŭ „memento« celorŭ din centrele românescĭ şi bărbaţilorŭ, carĭ mai voescŭ a lupta pe terenulŭ naţionalŭ, ca sĕ cunóscă lipsa controlei, ce la noi ar aduce cele mai bune serviţii sbiciuindŭ pe cei ce din slăbiciune sĕu din rea credinţă îndrăsnescŭ a înfruta sêmţulŭ poporului românescŭ. Videant consules!

Hanibal.

——○——

Lucrările sinodului din Sibiu.

(Resumatŭ)

(Urmare).

In şedinţa a şésa, 5 Aprilie 1885, presidiulŭ presentéză: 1) raportulŭ consistorului din 29 Martie Nr. 1917/1885 despre starea fundaţiunei lui »Andronicŭ«; 2) raportulŭ consistorului despre starea averei comunelorŭ bisericescĭ din archidiecesă şi despre administrarea şi controlarea lorŭ dela anulŭ 1881; 3) rugarea preotului din Lomneşŭ Simeonŭ Dorca pentru conferirea unui ajutorŭ de 100 fl. Se trimitŭ la comisiunile respective. — Urméză la ordinea ḍilei raportulŭ comisiunei bisericescĭ. In desbaterea specială comisiunea propune şi sinodulŭ decide: Punctulŭ I alŭ raportului referitorŭ la numĕrulŭ şedinţelorŭ şi pieselorŭ întrate la senatulŭ strinsŭ bisericescŭ — se ia spre ştiinţă. — Incâtŭ privesce punctulŭ II din raportŭ, referitorŭ la purtarea referadei, apoi trecerea unui referinte din senatulŭ bisericescŭ la celŭ scolarŭ şi a altui referinte la celŭ epitropescŭ, precum şi conspectulŭ referinţelorŭ şi lucrărilorŭ lorŭ — comisiunea propune şi sinodulŭ decide: — Punctulŭ II se ia spre sciinţă cu aceia, că consistorulŭ se îndrumă a se conformá pe viitorŭ decisiunei sinodale aduse sub Nr. 78 din anulŭ trecutŭ. — Punctulŭ III din raportŭ referitorŭ la personalulŭ clerului, precum şi conspectulŭ despre numĕrulŭ comunelorŭ bisericescĭ, numĕrulŭ sufletelorŭ, alŭ familiilorŭ parochielorŭ, numĕrulŭ naşterilorŭ, cununaţilorŭ, rĕposaţilorŭ, alŭ convieţuirilorŭ nelegiuite, numĕrulŭ pruncilorŭ nelegiuiţĭ şi în fine numĕrulŭ celorŭ, carĭ sciu scrie şi ceti, la propunerea comisiunei: — se ia spre sciinţă cu aceea observare, că consistorulŭ va avé a luá mĕsurile de lipsă, ca pe viitorŭ toţĭ protopresbiterii sĕ trimită datele recerute complete şi la timpulŭ sĕu, ér încâtŭ pentru convieţuirile nelegiuite se susţine conclusulŭ sinodalŭ adusŭ în anulŭ trecutŭ sub Nr. 79. Totodată pentru uniformitate şi uşorarea procurărei datelorŭ, consistorulŭ se însărcinéză, ca încă cu anulŭ acesta sĕ dispună tipărirea blanchetelorŭ de lipsă pentru compunerea unuĭ conspectŭ, care sĕ cuprindă tóte datele, ce aparţinŭ resortului senatului strînsŭ bisericescŭ şi sĕ le trimită de timpuriu protopresbiterilorŭ, pentru împărţire între preoţĭ avĕndŭ a luá în acelea, afară de rubricele amintite, şi rubricele despre trecerea dela religiunea nóstră la alta şi din contră. Punctulŭ IV alŭ raportului despre numĕrulŭ preoţilorŭ chirotoniţĭ în decursulŭ anului 1881 la propunerea comisiunei, — se ia spre sciinţă. Cu privire la punctulŭ V alŭ raportului, referitorŭ la numĕrulŭ bisericelorŭ zidite şi sânţite în decursulŭ anului trecutŭ, comisiunea propune: sĕ se ia spre sciinţă cu aceea, că consistorulŭ po viitorŭ va avé sĕ subşternă şi unŭ conspectŭ despre comunele unde s'au ziditŭ bisericĭ nouĕ. Totodată va îngrijí consistorulŭ pentru luarea mĕsurilorŭ de lipsă, ca bisericile sĕ fie asigurate contra focului. — Se primesce propunerea comisiunii cu amendamentulŭ deputatului Dr. Ilarionŭ Puşcariu, ca sinodulŭ sĕ studieze lucrulŭ şi sĕ facă propunerĭ la sinodulŭ proximŭ. Punctulŭ VI din raportŭ, despre numĕrulŭ parochielorŭ întregite în anulŭ trecutŭ şi despre numĕrulŭ celorŭ rĕmase vacante cu finea anului; — punctŭ VII referitorŭ la numĕrulŭ ascultătorilorŭ de teologiă; punctŭ VIII despre numĕrulŭ celorŭ însinuaţĭ şi admişĭ la esamenulŭ de calificaţiune preoţéscă; puntŭ IX despre trecerile religionare; punctŭ X despre numĕrulŭ proceselorŭ matrimoniale; şi punctŭ XI despre numĕrulŭ proceselorŭ disciplinare, la propunerea comisiunei, — se iau spre sciinţă. Referitorŭ la punctŭ XII alŭ raportului despre afacerea ajutorului de statŭ — după ce consistoriulŭ n'a îndeplinitŭ sarcina impusă prin conclusulŭ sinodalŭ din anulŭ trecutŭ Nr. 52 punctulŭ 3 şi din acésta causă unii dintre preoţĭ s'au abătutŭ dela conclusulŭ unanimŭ alŭ sinodului, — comisiunea propune, ca sinodulŭ esprimându-şĭ regretele sale pentru întârḍierea consistoriului în afacerea ajutorului de statŭ, ilŭ însărcinéză, ca fără amânare sĕ satisfacă conclusului sinodalŭ susamintitŭ. Sinodulŭ la propunerea deputatului Zacharia Boiu decide: Se ia spre sciinţă punctulŭ XII alŭ raportului şi trece preste propunerea comisiunei la ordinea ḍilei, deórece sinodulŭ a luatŭ deja concluse cu privire la afacerea ajutorului de statŭ.

In câtŭ privesce partea raportului despre împărţirea ajutórelorŭ din fundaţiunea »Şaguna« în considerare, că comisinnea fundaţiunei nu a presentatŭ raportulŭ sĕu nicĭ

consistorului, nicĭ sinodului — comisiunea propune a se decide că, pe lângă desaprobarea întârḑierei dovedite din partea comisiunei, consistoriulŭ se însărcinéză de nou a solicitá la presidiulŭ comisiunei fundaţiunei împărţirea ajutórelorŭ şi a-lă rugá pentru delăturarea pe viitorŭ a irregularităţilorŭ, avêndŭ apoi consistoriulŭ a relatá la sinodulŭ viitorŭ despre resultatŭ. Faţă cu acésta propunere a comisiunei deputatulŭ Ioanŭ cav. de Puşcariu face contra propunerea, ca consistorulŭ archidiecesanŭ sĕ facă propunerĭ concrete la procsimulŭ sinodŭ archidiecesanŭ pentru regularea referinţelorŭ între comisiunea fundaţiunei »Şaguna« şi consistoriulŭ, şi sĕ se ia mĕsurile de lipsă, ca pe viitorŭ sĕ se presenteze destulŭ de timpuriu raportulŭ anualŭ alŭ acestei fundaţiunĭ la consistoriu, ca ăstŭ modŭ acesta sĕ fie în posiţiune a-lŭ presentá sinodului regulatŭ. — Sinodulŭ primesce contrapropunerea deputatului Ioanŭ cavalerŭ de Puşcarŭ, ér propunerea comisiunei s'a respinsŭ.

Urméză la ordinea ḑilei raportulŭ comisiunei scolare. Intrândŭ în desbaterea specială, introducerea din raportulŭ consistorialŭ referitóre la numĕrulŭ pieselorŭ întrate şi resolvite, numérulŭ şedinţelorŭ, apoi purtarea referadei — la propunerea comisiunei: sĕ ia spre sciinţă. In ceea ce privesce punctulŭ I din raportŭ, referitorŭ la situaţiunea materială a învĕţătorilorŭ şi stăruinţele pentru ameliorarea acestei situaţiunĭ — comisiunea propune şi sinodulŭ decide: Luândŭ actŭ despre progresulŭ realisatŭ până acuma prin sporirea salarielorŭ învĕţătorescĭ, se însărcinéză consistoriulŭ archidiecesanŭ a face întrebuinţare de tóte mijlócele ce-i stau la disposiţiune, pentru ca în curgerea viitorului anŭ sĕ urce câtŭ se póte mai multŭ media salariilorŭ învĕţătorescĭ şi a arăta anume, care este acésta medie pentru fiecare protopopiatŭ şi cu câtŭ s'a sporitŭ ea. Referitorŭ la punctulŭ 2 alŭ raportului despre frecventarea scólelorŭ — comisiunea propune, ca acestŭ punctŭ sĕ se ia spre sciinţă cu aceea, ca consistoriulŭ sĕ fie însărcinatŭ a da pe viitorŭ date şi asupra duratei frecventărei, — se primesce. Incâtŭ privesce punctulŭ 3 alŭ raportului, referitorŭ la conferinţele învĕţătorescĭ — la propunerea comisiunei sinodulŭ decide: acestŭ punctŭ alŭ raportului se ia spre sciinţă cu aceea, că se îndrumă consistoriulŭ a chibzuí, dacă nu cumva s'ar găsí vre-unŭ modŭ de a întrebuiuţá şi mai cu folosŭ timpulŭ destinatŭ pentru conferinţele învĕţătorescĭ. Punctŭ 4 alŭ raportului despre modulŭ de distribuire a sumei de 1200 fl. votată spre ajutorarea scólelorŭ şi a învĕţătorilorŭ din archidiecesă, punctŭ 5 despre conferirea ştipendiilorŭ archidiecesane, punctŭ 6 despre participarea la esamenulŭ rigurosŭ de cualificaţiune învĕţătoréscă — conformŭ propunerei comisiunei, — se iau spre sciinţă. — In urma acesteia punêndu-se la ordinea ḑilei raportulŭ comisiunei financiare, raportulŭ comisiunei referéză asupra hâtiei consistoriale de dto 17 Noemvre 1884 Nr. 2820 Ep. prin care concederea comasărei posibile şi succesive a pămênturilorŭ seminariale de pe hotarulŭ comunelorŭ Rotbav etc. donate seminariului de fericitulŭ Georgiu Cristureanŭ. Comisiunea luândŭ în considerare, că acésta propunere a consistorului nu consumă cu intenţiunea fericitului donatorŭ, propune a se trece preste ea la ordinea ḑilei, ér ce privesce testamentulŭ fericitului donatorŭ acela sĕ se tipăréscă şi acludă actelorŭ acestui sinodŭ. — Sinodulŭ primesce propunerea comisiunei.

In şedinţa a şeptea, 6 Aprilie 1885, se presentéză următórele: 1) cererea sinodului parochialŭ din Hondolŭ pentru unŭ ajutorŭ de 500 fl. pe séma scólei; 2) cererea comunei bisericeştĭ din Cigmeu, protopresbiteratulŭ Gioagiului I pentru unŭ ajutorŭ de 150 fl. pe séma bisericei; 3) cea a comitetului parochialŭ din Huniădóra pentru unŭ ajutorŭ anualŭ de 100 fl pe séma scólei; 4) a clericului de cursulŭ I Vasile Naşcu pentru a fi eliberatŭ dela solvirea tacsei seminariale în restulŭ de 30 fl. — Tóte se transpunŭ comisiunei petiţionare. — Deputatulŭ Dr. Nicolau Popŭ face propunerea, pe care amŭ publicat'o, în cestiunea premierei acelorŭ învĕţătorĭ, carĭ se distingŭ în propunerea limbei maghiare. — Constatându-se necesitatea de a înmulţí numĕrulŭ învĕţătorilorŭ cualificaţĭ, consistorulŭ archidiecesanŭ prin raportulŭ dto 28 Martie 1885 Nr. 1984 are a fi autorisatŭ, ca devenindŭ vacantŭ cu finea anului curinte scolarŭ vre-unŭ stipendiu de 500 fl. din fundaţiunea »Franciscŭ-Iosefină,« orĭ din fundaţiunea »Mogaiană,« adăogêndu-se încă 100 fl. din venitele fundaţiunei »Franciscŭ-Iosefine,« sĕ formeze 10 stipendii pentru ascultătorii de pedagogiă în seminarulŭ Andreianŭ, şi sĕ le confere aceste prin concursŭ la 10 tinerĭ, carĭ vorŭ întra ca elevĭ în anulŭ primŭ alŭ preparandiei de învĕţătorĭ, acésta însă întru câtŭ aceste stipendii nu au o destinaţiune specială, şi rĕmâindŭ neatinsă voinţa pioşilorŭ testatorĭ. In acelaşĭ timpŭ consistoriulŭ este însărcinatŭ a stăruí, ca şi din contribuirĭ de bună voiă ale particularilorŭ şi ale comunelorŭ bisericeştĭ sĕ se creeze câtŭ de multe stipendii pentru elevii de preparandiă. — Punctulŭ alŭ doilea din partea a doua a raportului, carĭ tractéză despre datele statistice la scólele nóstre medii din Braşovŭ şi Bradŭ, la propunerea comisiunei — se ia la cunoscinţă. Cu privire la datele statistice în scólele elementare poporale, sinodulŭ esprimă încă odată dorinţa, ca consistoriulŭ sĕ stăruiancă cu totŭ din adinsulŭ asupra esactităţii datelorŭ ce i se dau, verificându-se după putinţă prin comisarĭ însărcinaţĭ a sprijini prin autoritatea lorŭ pre ceĭ chemaţĭ sĕ le adune. Partea a III şi cea din urmă din raportŭ, în care se pune în vederea sinodului greutăţile ce le întêmpină scólele nóstre în desvoltarea lorŭ la organele administrative ale statului, — se ia la cunoscinţă şi consistoriulŭ se însărcinéză a stăruí prin organele sale, ca şcóla nóstră sĕ fiă ferită de orĭ şi ce înrîurirĭ, care ar pute sĕ le dea autorităţilorŭ politice pretestŭ pentru procederĭ mai puţinĭ binevoitóre faţă cu ea; a cere intervenirea autorităţilorŭ mai superióre în tóte casurile, în care cele inferióre îi refusă sprijinulŭ cuvenitŭ, îi facŭ póte chiar greutăţĭ, şi a face pe viitorŭ raportŭ amĕnunţitŭ despre casurile de acestŭ felŭ. Raportulŭ consistoriului archidiecesanŭ despre nesuccesulŭ introducerei învĕţătorilorŭ ambulanţĭ, şi promisiunea cu continuarea de asemenea încercărĭ, şi că va raporta sinodului, la propunerea comisiunei — se ia la cunoscinţă. — Raportulŭ consistoriului în care se spune, că consistoriulŭ n'a primitŭ încă rĕspunsŭ dela consistoriulŭ metropolitanŭ în cestiunea fondului despre pensionarea învĕţătorilorŭ, — se ia la cunoştinţă, şi consistoriulŭ se însărcinéză a cere din nou unŭ rĕspunsŭ. — Se pune la ordinea ḑilei raportulŭ comisiunei financiare, care se ia la cunoştinţă. — Cu privire la raportulŭ consistorialŭ spre a se încuviinţa unŭ ajutorŭ protopresbiterului emeritatŭ alŭ tractului Făgăraşului Petru Popescu, comisiunea face următórea propunere: Raportulŭ consistorialŭ se ia la cunoştinţă şi se încuviinţéză ajutorulŭ de 200 fl. începêndŭ cu 1 Novembre 1884 din fondulŭ Rudolfin pe durata vieţei emeritatului protopresbiterŭ Petru Popescu. Cu privire la raportulŭ consistorialŭ, prin care s'a aşternutŭ raţiociniulŭ fondurilorŭ archiediecesane pro 1883, sinodulŭ ia următorulŭ conclusŭ: Sinodulŭ archidiecesanŭ susţine conclusulŭ sĕu de sub N-rulŭ 140 din anulŭ 1884 cu adaosulŭ cumcă la subşternerea de nou a acestui raţiociniu sĕ se alăture bilanţulŭ raţiociniului în care sĕ se cuprindă diferenţa între bugetŭ şi raţiociniu, şi fie-care diferenţă sĕ se motiveze, precum şi causele intrelăsărilorŭ obvenite; apoi sĕ se specifice tóte erogatele, şi sĕ se specifice şi sumele, cari sunt anticipate prelângă refundare. — La propunerea presidiului sinodulŭ decide: A se celebra mâne în biserica din cetate de aicĭ parastasŭ pentru sufletele rĕposaţilorŭ mecenaţĭ ai neamului nostru, archiepiscopulŭ şi mitropolitulŭ Andreiu Br. de Şaguna, Emanuilŭ Gozsdu şi Dumitru Andronicŭ, la care sinodulŭ va lua parte în corpore. (Va urma).

INSCIINŢARE.

Din partea subscrişilorŭ cu tótă onorea se aduce la cunoscinţa publică prin multŭ preţuitulŭ ḑiarŭ „Gazeta Transilvaniei,« că în 16 Maiu a. c. ante am. 8 óre se va ţiné adunare în Sas-Reghinŭ în localitatea scólei gr. cat. de acolo pentru punerea în rêndŭ a afacerei bibliotecei donate de fericitulŭ Ioane Popŭ Maiorŭ şi pentru a se da sémă despre banii incurşĭ în favórea acestei bibliotecĭ.

Decĭ dară cu tótă onórea este rugată inteligenţa română din ţinutulŭ Reghinului şi alŭ Gurghiului, fără deosebire de confesiune, spre a participá, ca aşa sĕ putemŭ duce în îndeplinire cele ce se ţinŭ de agendele menţionatei bibliotecĭ

G.-Hodacŭ, 26 Aprilie 1885.

Leonŭ Lupu, preşedinte. **Nicolau Petru**, cassierŭ.

MULŢAMITA PUBLICA.

Domnulŭ Georgiu Vancea, manipulatorele bunului metropolitanŭ din Blaşiu, a binevoitŭ a dărui pe séma turnului Sântei maicei nóstre biserice gr. cath. a Cetăţii de baltă o cruce de pleiu (tinichea) în mărime de 2 metri şi 65 centimetri. Pentru acéstă faptă mărinimósă din partea curatoratului bisericescŭ i se aduce mulţămită publică, urându-i, ca atotŭ-puternicele Dumnedeu sĕ'lŭ susţină împreună cu scumpa'i familiă, întru mulţĭ anĭ cu deplină sănĕtate.

Cetatea de baltă, 27 Aprilie 1885.

Mironŭ Dascalu, preotŭ gr. cath., **Tenca Tietcu**, **Onuţiu Lica**, **Anania Popoviciu**, curatorĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Budapesta, 30 Aprilie. — La meḑulŭ nopţii a începutŭ a plouá. Cerulŭ este înoratŭ.

Cluşiu, 30 Aprilie. — Comandantulŭ districtului de honveḑi feldmarşal-lieutenant Pacor este greu bolnavŭ şi trage sĕ móră.

TELEGRAME PART. ALE »GAZ. TRANS.«

Pesta, 29 Apr. séra. — Ministrulŭ-preşedinte a rĕspunsŭ, în loculŭ ministrului de justiţiă, care e bolnavŭ, la interpelarea lui Orban Balasz, că guvernulŭ a *decisŭ suspendarea curţii cu juraţĭ din Sibiiu.* Rĕspunsulŭ a fostŭ primitŭ cu „éljen"-urĭ din partea camerei deputaţilorŭ.

In tonŭ fórte aspru a rĕspunsŭ ministrulŭ preşedinte la interpelările deputaţilorŭ *Truţa* şi *Babeşŭ.* Tisza a ḑisŭ, că gendarmii n'au întratŭ în biserică, cu ocasiunea serbării lui Horia şi Cloşca în Lupşa, ci au statŭ la uşă de au împrăştiatŭ poporulŭ. Ce privesce întrebarea, dacă coróna are cunoscinţă despre politica maghiară faţă cu naţionalităţile, ministrulŭ rĕspunse, că a trecutŭ timpulŭ, când se vêra discordiă între Corónă şi naţiune. Guvernulŭ, ḑise Tisza rĕspunḑêndŭ d-lui Babeşŭ, va procede energicŭ în contra agitatorilorŭ, pe carĭ îi cunósce şi pe carĭ îi va sci pune la loculŭ lorŭ, îndată ce vorŭ trece peste marginĭ.

Budapesta, 30 Aprilie. — Scirile cele mai nouĕ din *Londra* spunŭ că **Regina Victoria a iscălitŭ actulŭ pentru ruperea legăturilorŭ diplomatice cu Rusia.**

Armata rusă de sudŭ a primitŭ ordinŭ de mobilisare.

Trupele ruse înaintară în Afganistanŭ încă cu douĕ-spre-ḑece milurĭ.

DIVERSE.

Temă motivată. — O tênĕră actriţă, care sta în favórea contelui X., cu scirea soţiei lui, îlŭ rugà multă vreme sĕ'i cumpere o brăţară. Elŭ consimţì la acésta, cu condiţiune însĕ, ca ea sĕ nu o pórte niciodată pe scenă. — „Atâtŭ ar trebuì, ḑise elŭ, sĕ o vadă soţia mea . . ." — »Şi ţi-ar şi juca o scenă de gelosiă, nu'i aşa?« rĕspunse actriţa. — »Nicidecum, dér îndată mi-ar cere sĕ'i cumpĕrŭ şi ei o asemenea brăţară.«

***

Spaimă de camera deputaţilorŭ. — Unŭ micŭ parisianŭ fu întrebatŭ, că ce darŭ de anulŭ nou i-ar face mai mare bucuriă. — „O mică cameră de deputaţĭ«, ḑise tênĕrulŭ cetăţénŭ. — »Nu, asta nu se póte", strigà tată-sĕu speriatŭ, „face pré multă larmă.«

***

Copilulŭ sciutorŭ. — Mama: »Ei, Niţule, ce te-a mai întrebatŭ astăḑĭ învĕţătorulŭ?« — „Invĕţătorulŭ! haha! deşteptŭ învĕţătorŭ!« ḑise Niţu. — Mama: »Dar ce e, ce ai cu elŭ?« — Niţu: »Nu scie măcar câtŭ face de douĕ orĭ doi: a trebuitŭ sĕ mĕ 'ntrebe pe mine.«

Cursulŭ la bursa de Viena
din 20 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	93.50	Bonurĭ croato-slavone	101.—
Rentă de hârtiă 5%	89.10	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	144.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	114.-
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95.50	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	117.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—	Renta de hârtiă austriacă	80.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	104.50	Renta de arg. austr.	80.95
Bonurĭ rurale ungare	102.—	Renta de aurŭ austr.	105 24
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Losurile din 1860	139 25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.—	Acţiunile băncei austro-ungare	863.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50	Act. băncei de creditŭ ung.	277.75
Bonurĭ rurale transilvane	100.25	Act. băncei de creditŭ austr.	281.25
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.90
		Napoleon-d'orĭ	9.97 1/2
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.80
		Londra 10 Livres sterlinge	126.35

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 30 Aprilie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.73	Vênd.	8.75
Argint românesc	»	8.65	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	9.98
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.84	»	5.88
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	120.—	»	121. 1/2
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 13 Aprilie st. v. 1885.

	Cump.	vĕnd.
Renta română (5%)	85	—
Renta rom. amort. (5%)	88	—
» convert. (6%)	87	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	97	—
» » (5%)	83	—
» » urban (7%)	95	—
» » » (6%)	89	—
» » » (5%)	80	—
Banca naţională a României	1120	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	299	—
« » » Naţională	226	—
Aurŭ	14.%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Nr. 1406/1885 pret.

Concursŭ.

Spre ocuparea postului de notarŭ comunalŭ în Comuna mare Ţinţarĭ, cu care postŭ este împreunată léfa anuală de 400 fl., cuartirŭ liberŭ şi 4 orgii de lemne de focŭ, pe lângă tragerea taxelorŭ de lucru statorite prin statutŭ, se escrie prin acésta concursŭ cu terminŭ până în 30 Maiu a. c.

Se provócă decĭ toţĭ aceia, carĭ dorescŭ a dobênḑi acestŭ postŭ, cumcă sĕ'şĭ înainteze suplicele lorŭ instruate în sensulŭ §§-lorŭ 74 şi 75 din art. de lege XVIII din anulŭ 1871, apoi a §-lui 6 din art. de lege I din aulŭ 1883, la subscrisulŭ până la terminulŭ de susŭ, cu atâta mai sigurŭ, pentru că suplicele întârḑiate nu se vorŭ lua în considerare.

In fine se observă, cumcă se cere, ca notarulŭ ce se va alege sĕ posédă perfectŭ limba maghiară şi română atâtŭ cu vorba câtŭ şi în scrisóre.

Branŭ în 25 Aprilie 1885.

Alesandru Belle,
pretore.

(Nr. 55) 1—3

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.46	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clusiu (	10.08	5.59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Clusiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.09	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşeni	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşeni	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.